

Instytut Pamięci Narodowej - Bydgoszcz

<https://bydgoszcz.ipn.gov.pl/byd/aktualnosci/245344,Wystawa-o-Kryzysie-Bydgoskim-w-Sejmie-RP-Warszawa-15-lipca-2026.html>
21.07.2026, 20:07

Wystawa o Kryzysie Bydgoskim w Sejmie RP - Warszawa, 15 lipca 2026

W gmachu Sejmu RP uroczystie otwarto dziś wystawę „Kryzys Bydgoski 1981” obrazującą jedno z najważniejszych wydarzeń na polskiej drodze do wolności. W wernisażu wziął udział dr Mateusz Szpytma, zastępca prezesa Instytutu Pamięci Narodowej.

16.07.2026

Wystawa o Kryzysie Bydgoskim w Sejmie RP - Warszawa, 15 lipca 2026, fot. Sławomir Kasper

Wystawa o Kryzysie Bydgoskim w Sejmie RP - Warszawa, 15 lipca 2026, fot. Sławomir Kasper

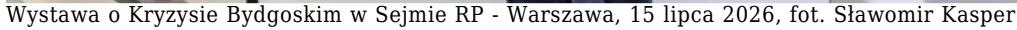
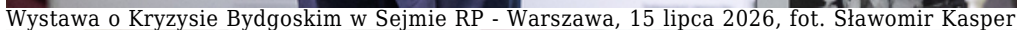
Wystawa o Kryzysie Bydgoskim w Sejmie RP - Warszawa, 15 lipca 2026, fot. Sławomir Kasper

Wystawa o Kryzysie Bydgoskim w Sejmie RP - Warszawa, 15 lipca 2026, fot. Sławomir Kasper

Wystawa o Kryzysie Bydgoskim w Sejmie RP - Warszawa, 15 lipca 2026, fot. Sławomir Kasper

Wystawa o Kryzysie Bydgoskim w Sejmie RP - Warszawa, 15 lipca 2026, fot. Sławomir Kasper

Wystawa o Kryzysie Bydgoskim w Sejmie RP - Warszawa, 15 lipca 2026, fot. Sławomir Kasper

Wystawa o Kryzysie Bydgoskim w Sejmie RP - Warszawa, 15 lipca 2026, fot. Sławomir Kasper

Wystawa o Kryzysie Bydgoskim w Sejmie RP - Warszawa, 15 lipca 2026, fot. Sławomir Kasper

Wystawa o Kryzysie Bydgoskim w Sejmie RP - Warszawa, 15 lipca 2026, fot. Sławomir Kasper

Wystawa o Kryzysie Bydgoskim w Sejmie RP - Warszawa, 15 lipca 2026, fot. Sławomir Kasper

Wystawa o Kryzysie Bydgoskim w Sejmie RP - Warszawa, 15 lipca 2026, fot. Sławomir Kasper

Wystawa o Kryzysie Bydgoskim w Sejmie RP - Warszawa, 15 lipca 2026, fot. Sławomir Kasper

Wystawa o Kryzysie Bydgoskim w Sejmie RP - Warszawa, 15 lipca 2026, fot. Sławomir Kasper

Wystawa o Kryzysie Bydgoskim w Sejmie RP - Warszawa, 15 lipca 2026, fot. Sławomir Kasper

Wystawa o Kryzysie Bydgoskim w Sejmie RP - Warszawa, 15 lipca 2026, fot. Sławomir Kasper

Wystawa o Kryzysie Bydgoskim w Sejmie RP - Warszawa, 15 lipca 2026, fot. Sławomir Kasper

W oficjalnych wystąpieniach władze apelowały o spokój i dialog, lecz równolegle przygotowywały siłowe rozwiązanie konfliktu z „Solidarnością”. Publiczne deklaracje wyraźnie rozmijały się z działaniami podważającymi wiarygodność opozycji.

Negocjacje „Solidarności” i strony rządowej.
Pałac Namiestnikowski w Warszawie, 30 marca 1981 r.
Fot. Zbigniew Matuszewski/PAP.

PRAWDA O ZAJŚCIACH NA SESJI

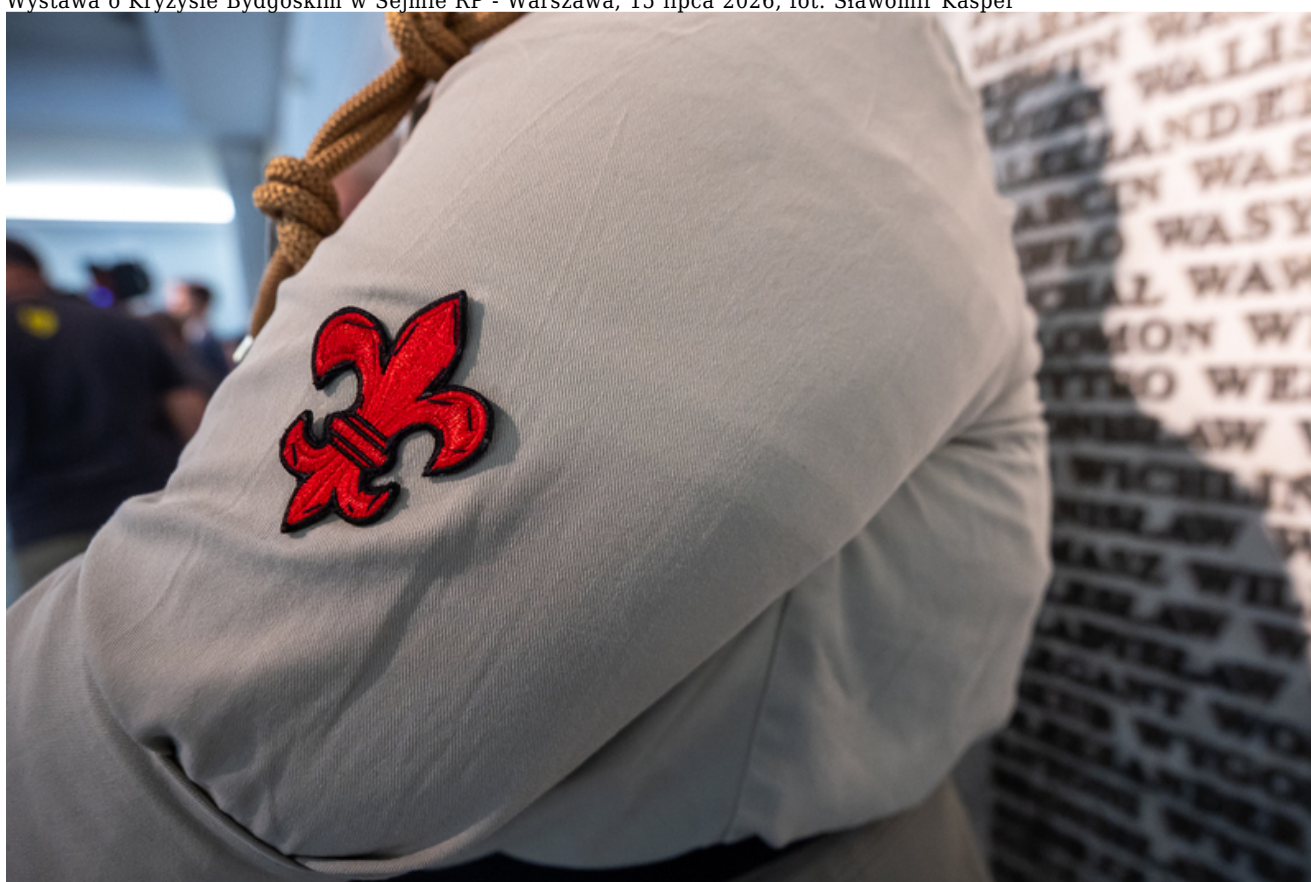
Wystawa o Kryzysie Bydgoskim w Sejmie RP - Warszawa, 15 lipca 2026, fot. Sławomir Kasper

Wystawa o Kryzysie Bydgoskim w Sejmie RP - Warszawa, 15 lipca 2026, fot. Sławomir Kasper

Wystawa o Kryzysie Bydgoskim w Sejmie RP - Warszawa, 15 lipca 2026, fot. Sławomir Kasper

Wystawa o Kryzysie Bydgoskim w Sejmie RP - Warszawa, 15 lipca 2026, fot. Sławomir Kasper

Wystawa o Kryzysie Bydgoskim w Sejmie RP - Warszawa, 15 lipca 2026, fot. Sławomir Kasper

Wystawa o Kryzysie Bydgoskim w Sejmie RP - Warszawa, 15 lipca 2026, fot. Sławomir Kasper

Ekspozycja przypomina wydarzenia z marca 1981 r. oraz ich znaczenie dla historii „Solidarności” i walki o prawa obywatelskie w Polsce.

- Bydgoszcz znalazła się na ustach wszystkich Polaków, ale także na ustach

całego świata. Pobicie działaczy „Solidarności” spowodowało ogromne poruszenie społeczne, ponad 60 procent pracowników zastrajkowało w obronie deprecjowanych praw pracowniczych. Po kilku dniach doszło do porozumienia w Bydgoszczy, ale strajk chłopów trwał nadal, aż do zawarcia kolejnego porozumienia, w Warszawie, które doprowadziło do uznania „Solidarności” Rolników Indywidualnych przez Sąd Najwyższy – powiedział w swoim wystąpieniu dr Mateusz Szpytma.

Zastępca prezesa IPN podkreślił cenę, jaką za udział w wydarzeniach Kryzysu Bydgoskiego zapłacili jego uczestnicy: Jan Rulewski 13 grudnia 1981 r. został internowany, a wolność odzyskał dopiero w sierpniu 1984 r., Mariusz Łabentowicz udał się na emigrację, z kolei Michał Bartoszcze niespełna dwa lata później stracił syna Piotra, zamordowanego przez SB.

W uroczystości uczestniczyli działacze „Solidarności” i uczestnicy wydarzeń z marca 1981 r.: Jan Rulewski, Telesfor Horodecki i Jerzy Pozorski. Pierwszy przewodniczący bydgoskiej „Solidarności” mówił dziś w Sejmie, że sukces rejestracji rolniczej „Solidarności” należy zawdzięczać zjednoczeniu się mieszkańców miast, wsi oraz reprezentujących ich organizacji związkowych.

Po raz pierwszy wystawa została pokazana w Bydgoszczy w marcu br., w 45. rocznicę Kryzysu Bydgoskiego. Już od 13 lipca, z inicjatywy delegatury IPN w Bydgoszczy oraz wojewody kujawsko-pomorskiego, zapoznać się z nią mogą parlamentarzyści i goście Sejmu RP.

Przypomnijmy, że w tym roku posłowie przyjęli uchwałę w sprawie upamiętnienia bohaterów „Solidarności” w 45. rocznicę wydarzeń związanych z Kryzysem Bydgoskim. W uchwale czytamy m.in.: „(...) Sejm Rzeczypospolitej Polskiej składa wyrazy najwyższego szacunku uczestnikom tamtych wydarzeń, w szczególności osobom poszkodowanym, oraz oddaje hołd ich odwadze i niezłomności. Jednocześnie potępia sprawców pobicia i władze komunistyczne, które do niego dopuściły.”

Autorami wystawy „Kryzys Bydgoski 1981” są pracownicy bydgoskiej delegatury IPN: dr Katarzyna Maniewska i Marcin Habel, który podczas dzisiejszego wernisażu omówił scenariusz ekspozycji. Prezentuje ona wydarzenia w szerokiej perspektywie historycznej. Ukazuje m.in. walkę polskiej wsi o podstawowe prawa, w tym o możliwość zrzeszania się w niezależnych związkach zawodowych, oraz przebieg wydarzeń tzw. bydgoskiego marca: strajk okupacyjny w WK ZSL, wydarzenia podczas VI sesji bydgoskiej WRN, w tym pobicie działaczy związkowych 19 marca 1981 r., protesty i manifestacje mieszkańców Bydgoszczy, m.in. podczas spotkania z Lechem Wałęsą, a także przebieg strajku ostrzegawczego z 27 marca 1981 r.

Wystawa przedstawia również reakcje opinii krajowej i światowej oraz mediów, kulisy negocjacji i porozumień z władzami z 30 marca i 17 kwietnia 1981 r., działania propagandowe władz PRL i aparatu bezpieczeństwa, kontekst przedłużających się manewrów wojskowych państw Układu Warszawskiego „Sojuz '81”, a także wydarzenia prowadzące do wprowadzenia przez ekipę gen. Wojciecha Jaruzelskiego stanu wojennego w nocy z 12 na 13 grudnia 1981 r.

Ekspozycję w Sejmie RP można oglądać do 17 lipca.

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Warszawa
Bydgoszcz
Wernisaż